

KEIKALLA

KNÄPPARNA – 1940-tal (Gamlakarleby)

Jens Björk – dragspel, Kalle Löfman – banjo, Gusti Åsmus – fiol, Harald Möller – kontrabas, Runar Hartell – fiol, Eino Lindell – dragbasun, Birger Nyberg – gitarr

Knäpparna har sina rötter vid Svir-flodens strand, där många sångare och musikanter från Karleby-nejden var förlagda under fortsättningskriget. Under tiden som ställningskriget varade uppkom där en grupp, som tog namnet Lenni's knäppare. Den drivande kraften i det skedet var Lennart Stenman; därav namnet. Gruppen (en medlem var min far Eino Lindell) uppträdde vid olika tillställningar i korsuna vid fronten samt också vid några sk. vapenbrödraaftnar vid hemfronten.

Efter kriget blev gruppen bestående, namnet förkortades något (till Knäpparna) och man fortsatte att spexa, spela och sjunga vid olika tillställningar, som ordnades bl.a. för krigsveteranerna runt om i svenska Österbotten. Sammansättningen varierade något och verksamheten tynade sedan bort i början av 50-talet, då gruppens medlemmar skingrades åt olika håll. Den gemensamma nämnaren för gruppens medlemmar var närmast, att de var alla aktiva sångare i Gamlakarleby Manskör och en del av dem aktiva musikanter i Gamlakarleby Hornorkester. De hade också nära samarbete med Karlebynejdens Ungdomsförening bl.a. inom ramen för den revy (Skeppet Albertina), med vilken de turnerade 1948-49.

KEIKALLA

Urklipp ur Vasabladet den 6.5.1948

**Knäpparna från Gamla-
karleby**

kom till Vasa i går, sjöng och seg-
rade fullständigt över den begeistra-
de publiken.

Knäpparnas kärna är en sjuanna-
trupp, som sjunger och spelar sjö-
mansvisor och romanser så friskt,
hurtigt, romantiskt, smäktande och
rörande om vartannat, att publiken
sitter fascinerad. De trakterade fint
sex olika instrument, besitter vackra
och vårdade röster och presterar en
ensemble som är absoluta höjdpunkten.
Deras musikaliska underhållning kan
alltså inte beskrivas, den måste höras
och ses. Slag i slag följer numren
sammanlagt minst ett 20-tal, och pu-
bliken skulle utan att tröttna höra
lika mycket till av det goda.

Truppen är samlad på skutan Al-
bertinas akterdäck, och mellan sängen-
na uppträder skepparen, som heter
Lennart Stenman och är från Ne-
dervetil, med undervisning i naviga-
tion, som kommer åhörarna att vrida
sig av skratt. För att göra under-
hållningen fullständig medverkar ett
smidigt danspar med två nummer, en
herre parodierar Chaplin med verkligt
mästerskap, Möller med basfiolen knä-
per extra applåder med något som
kunde kallas „Solo på näsa“, ehuru
tonerna rätteligen kommer ur näsan,
och Jens B. berättar en grym skeppar-
historia.

Av Knäpparnas många nummer,
som bjuder på skämt och allvar i
lämplig blandning, bör även särskilt
nämnas en dråplig kinesisk kör, som
rev ned åskor av applåder. Hr Ås-
mus ledde septetten med lika vackert
klingande fiol som grann röst, och
genom honom vill vi adressera till alla
sju de bästa komplimanger.

Rätteligen kan man beteckna det he-
la som en revy, en glad och trevlig,
kvick och underhållande revy. Det är
mycket länge sedan publiken på Vasa
teater varit med om en så flott revy.
Folket på båda sidor om rampen var
också till stor del av samma gemytliga
släkte, därför ljud skrattsalvorna så
äkta och hjärtliga hela kvällen ige-
nom.

Knäpparna får anteckna första da-
gen i residensstaden som pyramidal
succé. Andra dagen lär nog inte bli
sämre.

De glada gästerna hälsades med
blommor genom hrr Laxström och Ce-
derberg. Senare blev det mera blom-
mor, och efter två timmars underhåll-
ning ville publiken aldrig gå. Det
måste bli ett extra nummer.

Sin kryssning med Albertina kan
Knäpparna lugnt utsträcka genom
hela Sv. Österbotten. Den kan till
kvaliteten konkurrera med vilken un-
derhållning som helst på dessa bredd-
grader. Humöret övergår säkert all
konkurrens.

I kväll kl 19 är det hej glada livet
igen på Vasa teater. — r.

Det kan nämnas att alla medlemmarna både sjöng och trakterade något instrument utom Lenni, som bara spexade och sjöng.

Knäpparna var egentligen inte ett dansband utan en underhållare, som spexade, sjöng och spelade mest folkmelodier och andra traditionella låtar i bästa Hootenanny stil. De gjorde också grammofoninspelningar (ca 10 stenkakor), som ännu finns bevarade i spelbart skick. En stor del av verksamheten gick ut på att medverka vid tillställningar för penninginsamling för krigsinvalidernas och andra hjälpbehövandes behov. Om skivinspelningarna kan ännu nämnas, att de gjordes via telefon så, att Knäpparna spelade på scenen i fd. Vartiolinna (gamla stadshuset i Gamlakarleby) och inspelningen gjordes sedan per telefon till Helsingfors, där skivbolaget fanns. Gruppens medlemmar hade nämligen inte råd att åka till Helsingfors och det gick inte heller att flytta inspelningsapparaturen till Gamlakarleby. Kvaliteten på skivorna är trots det överraskande god.

KEIKALLA

Tyvärr finns det inte allt för mycket material bevarat om gruppens förehavanden och numera är ju också alla medlemmarna hädangångna.

Göran Lindell